

KLAGANDE

Jens Claesson, 19701104-5692

Ombud: Advokat Johanna Wennberg

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 15 mars 2019 i mål nr 13804-18,
se bilaga A

SAKEN

Folkbokföring

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Jens Claesson yrkar att kammarrätten ändrar folkbokföringen för hans
dotter Josefin till hans folkbokföringsadress.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Av förarbetena till den senaste lydelsen av bestämmelsen (prop.
2012/13:120 s. 94 f.) framgår bland annat följande. Ett barn ska i likhet
med vuxna folkbokföras där det faktiskt vistas. Om barnet har dubbel

bosättning hos båda föräldrarna måste Skatteverket utreda barnets faktiska vistelse. I de fall föräldrarna är överens om de faktiska förhållandena är det normalt inte några problem att fastställa bosättningen. Barnet kommer då med stöd av den praxis som utvecklats att i första hand anses bosatt i den så kallade ursprungsbostaden om det tillbringar sin dygnsvila där mellan 40 och 60 procent av tiden. Om fördelningen av tid är en annan eller om ingen av föräldrarna längre bor kvar i ursprungsbostaden folkbokförs barnet där det oftast tillbringar sin dygnsvila. Många gånger är emellertid föräldrarna oense och lämnar motstridiga uppgifter om var barnet vistas. I sådana fall kan det innebära stora svårigheter för Skatteverket att utreda var barnet ska vara folkbokfört. Utgångspunkten är att domar som har vunnit laga kraft och avtal som har överenskommit ska efterföljas av föräldrarna. En naturlig följd av att en domstol har bestämt hos vem av föräldrarna ett barn ska bo är att barnet också är folkbokfört på samma adress som den föräldern. Det finns dock, vilket också avspeglas i den praxis som Skatteverket tillämpar i dag, risker med att i alltför stor utsträckning förlita sig på att en dom eller ett avtal överensstämmer med barnets faktiska vistelse. I och med att samtliga omständigheter ska beaktas vid den allmänna bedömningen av var en person med dubbel bosättning får anses ha sin egentliga hemvist, bör det finnas större möjlighet att beakta domar och avtal som reglerar vårdnad, umgänge och boende. Om en dom eller ett avtal ger tydligt stöd i folkbokföringsfrågan utan att innehållet ifrågasätts bör det finnas utrymme för Skatteverket att lägga domen eller avtalet till grund för bedömningen av bosättningsfrågan.

Jens Claesson och Josefins mamma har gemensam vårdnad om Josefin, men de är inte överens om var hon ska vara folkbokförd. Josefin bor halva tiden hos mamman och halva tiden hos pappan. Mamman bor kvar i ursprungsbostaden. Tingsrätten beslutade den 3 januari 2018 att Josefin ska ha sitt stadigvarande boende hos sin pappa istället för som tidigare hos sin mamma, med rätt till umgänge med mamman halva tiden. Frågan

är vilken betydelse domen ska få vid bedömningen av var Josefin ska vara folkbokförd.

Av förarbetena som refereras ovan framgår att i och med att samtliga omständigheter ska beaktas vid den allmänna bedömningen av var en person med dubbel bosättning får anses ha sin egentliga hemvist, bör det finnas större möjlighet än tidigare att beakta domar och avtal som reglerar vårdnad, boende och umgänge. Det framgår dock också att det är om föräldrarna har lämnat motstridiga uppgifter om var barnet vistas som en dom under vissa förutsättningar kan få betydelse vid utredningen av var barnet faktiskt vistas. Om föräldrarna däremot är överens om de faktiska förhållandena framgår av förarbetena att barnet i första hand anses bosatt i ursprungsbostaden.

Det har inte kommit fram annat än att föräldrarna är överens om att Josefin vistas halva tiden hos dem vardera. En dom skulle möjligen kunna utgöra en omständighet till stöd för bedömningen av var ett barn faktiskt vistas. I nu aktuellt mål är det dock tillräckligt att konstatera att det inte finns någon tvist om omfattningen av Josefins vistelse hos respektive förälder och då saknar domen betydelse för bedömningen av var hon har sin egentliga hemvist.

I sammanhanget kan konstateras att folkbokföringen utgår från den faktiska vistelsen och det går, som redogjorts för i förarbetena, inte med säkerhet att veta om en dom om boende och umgänge efterlevs, så att domens innehåll avspeglar de faktiska förhållandena. Detta går inte att veta ens i direkt anslutning till att domen meddelats. Vidare skiljer en dom om boende och umgänge på vistelse som ”boende” och vistelse som ”umgänge”, vilket saknar betydelse vid bestämmandet av var ett barn faktiskt vistas enligt folkbokföringslagens bestämmelser.

Kammarrätten instämmer därmed i förvaltningsrättens bedömning att Josefin ska anses ha sin egentliga hemvist i ursprungsbostaden och att hennes folkbokföring inte ska ändras. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Niclas Falkendal

Silja Klint
(skiljaktig)

Sonja Huldén
referent

/Lena Schreiber

Silja Klints skiljaktiga mening.

I målet framkommer inte annat än att Josefin bor lika mycket hos vardera vårdnadshavaren. Vid bedömningen av Josefins egentliga hemvist för folkbokföring ska i första hand beaktas vad som bedöms vara hennes bästa (se artikel 3 i konventionen om barnets rättigheter). Tingsrätten har, utifrån barnets bästa, beslutat bl.a. att Josefin ska ha sitt stadigvarande boende hos Jens Claesson. Det har inte framkommit att förhållandena som legat till grund för tingsrättens bedömning skulle ha förändrats. Skäl att vid folkbokföringen göra annan bedömning av Josefins bästa kan inte bedömas finnas. Hon borde därför bedömas ha sitt egentliga hemvist hos Jens Claesson och folkbokföras på hans adress.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 1

DOM

2019-03-15

Meddelad i Göteborg

Mål nr

13804-18

KLAGANDE

Jens Claesson, 19701104-5692

Ombud: Advokat Johanna Wennberg

MOTPART

Skatteverket

Folkbokföringen

ÖVERKLAGAT BESLUT

Skatteverkets beslut 2018-09-19, dnr 18 50717352

SAKEN

Folkbokföring enligt folkbokföringslagen (1991:481)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 597826

PostadressBox 53197
400 15 Göteborg**Besöksadress**

Sten Sturegatan 14

Telefon

031 - 732 70 00

E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se**Telefax**

031 - 711 78 59

Expeditionstidmåndag–fredag
08:00–16:00

SAMMANFATTNING

Förvaltningsrätten har i målet kommit fram till att folkbokföringen för Josefin Claesson (nedan Josefin) inte ska ändras. Under rubriken ”Skälen för förvaltningsrättens avgörande” ger förvaltningsrätten en närmare förklaring till sin bedömning.

BAKGRUND

Jens Claesson har till Skatteverket lämnat en anmälan om flytt för Josefin. Qamar Claesson, som också är vårdnadshavare för Josefin, har fått en förfrågan avseende om hon samtycker till flyttanmälan. Qamar Claesson svarade inte på förfrågan varpå Jens Claessons anmälan avvisades av Skatteverket. Därefter inledde Skatteverket en utredning om Josefins folkbokföring.

Skatteverket har efter utredningen beslutat att inte ändra folkbokföringen för Josefin. Beslutet har motiverats i huvudsak enligt följande. Jens Claesson har skickat in en dom från tingsrätten om att Josefin ska ha sitt stadigvarande boende hos honom. Av domen framgår att Josefin ska ha umgänge med Qamar Claesson från måndag till nästkommande måndag och vartannat lov. En person ska vara folkbokförd på den fastighet där han eller hon anses vara bosatt. Bosatt är en person där han eller hon regelmässigt tillbringar sin dygnsvila. När ett barn bor hos båda vårdnadshavarna folkbokförs barnet i första hand hos den vårdnadshavare där det tillbringar sin mesta tid. I de fall en gemensam anmälan saknas och där ursprungsbostaden är aktuell ska barnet fortsatt vara folkbokförd där. Skäl som att en vårdnadshavare inte delges information gällande barnen påverkar inte bedömningen. Eftersom Josefin vistas lika mycket hos båda vårdnadshavarna och Qamar Claesson bor kvar i ursprungsbostaden ska Josefin vara folkbokförd på Qamar Claessons adress.

YRKANDEN M.M.

Jens Claesson överklagar Skatteverkets beslut. Han anför i huvudsak följande. Han förde talan vid tingsrätten om att Josefin skulle vara boende hos honom eftersom Qamar Claesson inte hade tillsett att Josefin kommit till skolan i tid med följd att hon inte uppnått kunskapskraven. Skolan har kallat till möten vilka Qamar Claesson i två av tre fall uteblivit från. Därtill har Qamar Claesson såsom boendeförälder mottagit kallelser till bland annat talpedagog, tandläkare och ögonspecialist utan att tillse att Josefin inställt sig till vårdtillfällena. Tingsrätten konstaterade att Jens Claesson var den mest ordningsamme av parterna och fann att Josefin ska ha sitt stadigvarande boende hos honom. Vid bestämmande av Josefins folkbokföring ska det göras en helhetsbedömning och en dom från tingsrätten i boendefrågan ska beaktas. I första hand ska domslutet beaktas, men också omständigheter i skälen kan beaktas. När det finns tungt vägande skäl till varför posten ska gå till en av vårdnadshavarna bör också det tillmätas särskild betydelse. Problemen med Josefins folkbokföring har fortsatt efter tingsrättens dom och bl.a. har det missats en tid hos specialisttandvården. Det föreligger inga andra skäl, såsom föräldrarnas boende i förhållande till skolan, som hindrar att ändring av folkbokföringen sker.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Utgångspunkter för prövningen

Om ett barn står under vårdnad av två vårdnadshavare, får ett beslut om barnets folkbokföring överklagas av en av dem ensam (40 § folkbokföringslagen).

Jens Claesson kan enligt folkbokföringslagen överklaga frågan om Josefins folkbokföring ensam trots att både han och Qamar Claesson är vårdnadshavare för Josefín. Förvaltningsrätten ska därför ta upp målet till prövning i sak.

Tillämpliga bestämmelser m.m.

En person anses vara bosatt på den fastighet där han eller hon regelmässigt tillbringar eller, när byte av bostad har skett, kan antas komma att regelmässigt tillbringa sin dygnsvila. Den som därigenom kan anses vara bosatt på fler än en fastighet anses vara bosatt på den fastighet där han eller hon med hänsyn till samtliga omständigheter får anses ha sin egentliga hemvist. En person ska anses regelmässigt tillbringa sin dygnsvila på en fastighet där han eller hon under sin normala livsföring tillbringar dygnsvilan minst en gång i veckan eller i samma omfattning men med en annan förläggning i tiden (7 § folkbokföringslagen).

Ett barn ska i likhet med vuxna folkbokföras där det faktiskt vistas. Om en av de bostäder där barnet bor är den så kallade ursprungsbostaden, dvs. den fastighet där familjen före separationen bodde tillsammans, ska barnet anses vara bosatt där, om det tillbringar sin dygnsvila där mellan 40 och 60 procent av tiden. Om fördelningen av tid är en annan eller om ingen av föräldrarna längre bor kvar i ursprungsbostaden folkbokförs barnet där det oftast tillbringar sin dygnsvila. Många gånger är emellertid föräldrarna oense och lämnar motstridiga uppgifter om var barnet vistas. Skatteverket kommer då att behöva utreda bosättningsfrågan i flera fall. Det bör då inom ramen för den allmänna bedömningen av var en person med dubbel bosättning får anses ha sin egentliga hemvist, varigenom samtliga omständigheter ska beaktas vid prövningen, finnas större möjlighet att beakta domar och avtal som reglerar vårdnad, umgänge och boende än tidigare (prop. 2012/13:120 s. 94–95).

Förvaltningsrättens bedömning

Josefin tillbringar regelmässigt sin dygnsvila hos både Jens Claesson och Qamar Claesson. Hon har således dubbel bosättning. Hon ska därmed vara folkbokförd på den fastighet där hon med hänsyn till samtliga omständigheter ska anses ha sin egentliga hemvist.

Av den tingsrättsdom som åberopats i målet framgår att Jens Claesson och Qamar Claesson har gemensam vårdnad om Josefin. Vidare framgår att Josefin ska ha sitt stadigvarande boende hos Jens Claesson. Josefin ska ha rätt till umgänge med Qamar Claesson jämna veckor samt varannan jul, nyår, midsommar och vartannat lov. Det som kommer fram i tingsrättens dom ger stöd för att Josefin har sin faktiska dygnsvila i lika stor utsträckning hos Qamar Claesson respektive Jens Claesson. Uppgiften om hur hon faktiskt vistas får stöd av vad som kommit fram i målet i övrigt. Josefin spenderar således mellan 40 och 60 procent av tiden hos Qamar Claesson. Det är ostridigt att Qamar Claesson bor kvar i ursprungsbostaden. Josefin ska därför som utgångspunkt vara folkbokförd på samma adress som Qamar Claesson. Att det anges i tingsrättens dom att Josefin ska ha sitt stadigvarande boende hos Jens Claesson kan inte i sig läggas till grund för att anse att hon ska vara bosatt hos honom i den mening som avses i folkbokföringen. Det som kommit fram om problem med posten och missade möten utgör inte heller grund för att folkbokföra Josefin på samma adress som Jens Claesson.

Förvaltningsrätten anser därmed att folkbokföringen för Josefin inte ska ändras. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Jenny Lindestam

Tf. rådman

I avgörandet har även nämndemännen Rebecca Granat, Sven-Erik Nilsson och Gunilla Raask deltagit.

Föredragande jurist i målet har varit Fia Lindblom.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.